

Broj: UPI-01-430/25-302/3

Podgorica, 19.06.2025. godine

Savjet Agencije za zaštitu konkurencije na osnovu člana 20f stav 1 tačka 10 Zakona o zaštiti konkurencije ("Sl. list CG", br. 44/12, 13/18 i 145/21), i člana 10 Zakona o kontroli državne pomoći ("Sl. list CG", br. 12/18), po prijavi državne pomoći podnijetoj od strane Ministarstva energetike i rudarstva, a na osnovu prijedloga mišljenja zamjenika direktora Agencije za zaštitu konkurencije, na sjednici održanoj 19.06.2025. godine donosi

MIŠLJENJE

Predlogom zakona o prekograničnoj razmjeni električne energije i prirodnog gasa, ne definišu se pitanja direktne dodjele državne pomoći.

Ministarstvo energetike i rudarstva je dužno da dostavi Agenciji za zaštitu konkurencije na ocjenu Plan sprovođenja mjera za uklanjanje uočenih regulatornih i/ili tržišnih nedostataka, definisanim odredbom člana 19 stav 3 Predloga zakona.

OBRAZLOŽENJE

Zahtjev

Ministarstvo energetike i rudarstva (u daljem tekstu: „Ministarstvo“), podnijelo je Agenciji za zaštitu konkurencije (u daljem tekstu: „Agencija“) Zahtjev za davanje mišljenja br. 01-011/25-200/3 od 12.06.2025. godine, zaveden kod Agencije pod br. 05-430/25-302/1 od 16.06.2025. godine (u daljem tekstu: „Zahtjev“), u vezi sa Predlogom zakona o prekograničnoj razmjeni električne energije i prirodnog gasa (u daljem tekstu: „Predlog zakona“).

Uz inicijalni zahtjev dostavljena je sljedeća dokumentacija:

- Predlog zakona o prekograničnoj razmjeni električne energije i prirodnog gasa;
- Mišljenje Sekretarijata za zakonodavstvo br. 03-040/25-591/2 od 11.06.2025. godine i
- Obrazloženje Predloga zakona o prekograničnoj razmjeni električne energije i prirodnog gasa.

U obrazloženju Predloga zakona se navodi da se važećim Zakonom o prekograničnoj razmjeni električne energije i prirodnog gasa („Službeni list CG“ broj: 42/16) uređuju uslovi za pristup prenosnim sistemima za prekograničnu razmjenu električne energije i prirodnog gasa i način obezbjeđenja sigurnosti snabdijevanja gasom i transarentnosti tržišta električne energije i gasa.

Dalje, u obrazloženju se takođe navodi da se ovim zakonom propisuju obaveze nadležnih organa i

energetskih subjekata koje se odnose na spremnost za rizike i upravljanje rizicima u elektroenergetskom sektoru, procjenu adekvatnosti resursa elektroenergetskog sistema za snabdijevanje trenutnih i projektovanih potreba za električnom energijom, funkcionisanje tržišta električne energije, pristup elektroprenosnoj mreži i upravljanje zagušenjem u prenosnom sistemu električne energije, međunarodnu saradnju operatora prenosnog sistema električne energije, korišćenje prenosnog sistema za prekograničnu razmjenu električne energije, saradnju operatora distributivnog sistema sa operatorom prenosnog sistema i drugim operatorima distributivnih sistema električne energije iz ugovorenih strana Energetske zajednice, izuzeća za nove interkonektore električne energije, rad elektroenergetskog sistema u interkonekciji, dodjelu prekozonskog kapaciteta i upravljanje zagušenjima u prenosnom sistemu električne energije, dugoročnu dodjelu prekozonskih prenosnih kapaciteta električne energije, balansiranje sistema električne energije, rad prenosnog sistema električne energije, havarijska stanja i oporavak elektroenergetskog sistema, priključenje objekata na elektroenergetski sistem i uređuju i druga pitanja od značaja za elektroenergetski sektor.

Konačno u obrazloženju je navedeno da se zakon donosi po hitnom postupku radi usaglašavanja sa evropskim pravom i međunarodnim ugovorima i konvencijama, te kako bi nedonošenje zakona moglo prouzrokovati štetne posledice.

Ocjena

U skladu sa Ugovorom o funkcionisanju Evropske Unije, član 107. (1), definisano je da osim ako Ugovorima nije drugačije određeno, svaka pomoć koja je dodijeljena od strane države članice ili putem državnih resursa u bilo kojem obliku koja narušava ili prijeti da će narušiti konkurenciju dovodenjem u povoljniji položaj određenih preduzeća ili proizvodnju određene robe, u mjeri u kojoj utiče na trgovinu između država članica, nespojiva je sa unutrašnjim tržištem.

Saglasno članu 2 Zakona o kontroli državne pomoći, utvrđeno je da je državna pomoć:

- 1) finansijska pomoć koja se direktno ili indirektno dodjeljuje iz državnog budžeta, odlukom Vlade Crne Gore, budžeta opštine, odlukom nadležnog organa opštine, uključujući fondove Evropske unije i druge javne fondove;
- 2) pomoć koja se dodjeljuje korisnicima koji obavljaju privrednu djelatnost, čime se dovode u povoljniji položaj u odnosu na druge učesnike na tržištu;
- 3) finansijska pomoć koja se ne pruža privrednim društvima pod istim uslovima, ili se pruža selektivno privrednim društvima na osnovu veličine privrednog društva, mjesta poslovanja ili mjesta registracije, ili je namijenjena jednom privrednom društvu;
- 4) pomoć koja ugrožava konkurenciju i utiče na trgovinu između Crne Gore i drugih država suprotno potvrđenim međunarodnim ugovorima.

Predlog zakona

Odredbom člana 19 stav 1 Predloga zakona definisano je da Ministarstvo prati adekvatnost elektroenergetskih resursa u Crnoj Gori na osnovu evropske procjene adekvatnosti resursa iz člana 15 ovog zakona i nacionalne procjene adekvatnosti resursa iz člana 16 ovog zakona.

Dalje, stav 2 istog člana definiše da, ukoliko se evropskom procjenom adekvatnosti resursa ili nacionalnom procjenom adekvatnosti resursa utvrdi problem adekvatnosti resursa, Ministarstvo identifikuje regulatorne i/ili tržišne nedostatke koji su izazvali ili doprinijeli nastanku problema.

Konačno stavom 3 istog člana navodi se da ako se utvrde problemi u pogledu adekvatnosti resursa, Ministarstvo u okviru postupka dodjele i kontrole državne pomoći, usvaja i objavljuje na svojoj internet stranici plan sprovođenja mjera za uklanjanje uočenih regulatornih i/ili tržišnih nedostataka, sa rokovima za preuzimanje istih.

Dalje, odredbom člana 66 stav 2 definisano je da Agencija za energetiku i regulisane komunalne djelatnosti, u vršenju svojih nadležnosti, ovlašćena da obavijesti nadležan organ za zaštitu konkurencije, u slučaju potrebe.

Konačno odredbom člana 298 definisano je da je operator prenosnog sistema gasa, operator sistema za skladištenje gasa, odnosno operator TPG terminala dužan da sve podatke i informacije iz čl. 296 i 297 ovog zakona, kao i druge informacije potrebne za primjenu smjernica iz člana 290 ovog zakona, čuva najmanje pet godina od dana nastanka. Takođe, nadležni operator je dužan da iste podatke dostavi Agenciji za zaštitu konkurencije, na njen zahtjev.

Zaključak

Imajući u vidu navedeno, Predlogom zakona o prekograničnoj razmjeni električne energije i prirodnog gasa, ne definišu se pitanja direktne dodjele državne pomoći.

Ministarstvo energetike i rudarstva je dužno da dostavi Agenciji za zaštitu konkurencije na ocjenu Plan sprovođenja mjera za uklanjanje uočenih regulatornih i/ili tržišnih nedostataka, definisanim odredbom člana 19 stav 3 Predloga zakona.

PREDSJEDNIK SAVJETA

Dragan Damjanović

Dostavljeno:

- Ministarstvo energetike i rudarstva, Rimski trg 46, Podgorica
- u spise predmeta i
- a/a.